Türkmenistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği, Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği ve EkoAvrasya Vakfı'nın müşterek organizasyonunda, 26 Eylül 2023 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Külliyesi Millet Kütüphanesinde düzenlenen Türkmenistan'ın Bağımsızlığının 32. Yıldönümü konferansında Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği Genel Sekreteri Dr. İlyas DEMİRCİ'nin yaptığı "Arkadağ Akıllı Şehri" adlı Sunumudur.

TÜRKMENİSTAN CUMHURİYETİ / AHAL VİLAYETİ
AKILLI ARKADAĞ ŞEHRİ İÇİN DEĞERLENDİRMELERİMİZ

Sayın Milletvekillerim, Sayın Büyükelçilerim, Sayın Genel Başkanım, Sayın Büyüklerimiz Çok kıymetli Akademisyenler, Meslektaşlarım, Hanımefendiler, Beyefendiler ve Basınımızın Güzide Temsilcileri…

Türkiye Cumhuriyetimizin 100. Yılında, Türk Dünyasının merkezinde, Cumhurbaşkanlığımız Külliyesi Millet Kütüphanesinde, birçok devlet olma zenginliğimizin yanında tek Millet olma şiarımızla Oğuz kültürü ile yoğrulmuş Ata yurdumuz Türkmenistan'ın bağımsızlığının 32. Yılında bu anlamlı konferans vesilesiyle huzurlarınızda bulunmak ne güzel duygu, ne büyük mutluluk.

Bu duygu düşünce sevinç ve mutlulukla siz değerli davetlilerimize Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği adına Hoş geldiniz diyor ve saygı ile selamlıyorum.

Asya'nın parlayan yıldızı olarak Aşkabat'ta ışıldayan, bizim için çok kıymetli tarihi şehrimizin manevi ahvalinde, Türk Kültür ve Medeniyetlerinin layık olduğu muasır seviyeye erişebilmiş meslek camiasının iftihar vesilesi Arkadağ Akıllı şehrimizin konuşuluyor olmasından ayrıca büyük onur duymaktayız.

Bizler, dünya milletler tarihine altın harflerle geçen nice devletler kuran, çağ açıp çağ kapatan, insanlığa hizmette yalnız yurtta değil cihanda da barışı ve huzuru hakim kılan şanlı ecdadımızla ve hizmetleriyle ne kadar övünsek azdır. Bir ara biraz aksamış olsak da Tarihi kayıtlar bize böyle aktarıyor.

Zira şairin dediği gibi, Bir zamanlar biz de millet, hem ne milletmişiz, Gelmişiz dünyaya milliyet nedir öğretmişiz. Mısralarında bu büyük gerçekler konuşlandırılmıştır.

Vatan, Millet, Devlet ve Bayrak şuuruyla bu millete hizmet etmiş, önderlik etmiş, varını yoğunu seferber etmiş ve hatta canını vermiş bütün kahraman ecdadımızı saygı şükran ve rahmetle anıyoruz.

Geçmişlerimizi bu şekilde yad ederken, mevcut yöneticilerimize de üstün başarı dileklerimizle minnetlerimizi sunuyoruz.

Yarın önemli bir gün. 27 Eylül, aradan geçen hüzünlü yılların ardından Kahraman Türkmen halkının bağımsızlıklarını elde ettikleri önemli bir tarih. Bu vesile ile bir gün önceden de olsa Kahraman Türkmen halkının bu mukaddes günlerini en kalbi dileklerimizle kutluyoruz ve bağımsızlıklarının ebet müddet, kıyamete kadar baki kalmasını diliyoruz.

Her milletin tarihinde elbette bir kahramanı vardır. Bu manada Türkmenistan'ın kurucu Cumhurbaşkanı Merhum Türkmenbaşı'yı rahmetle yad ediyoruz. Akabinde 14 yıl cumhurbaşkanlığı yapmış Kahraman Arkadağ **Gurbanguly Berdimuhamedov** ve mevcut cumhurbaşkanımız **Serdar Berdimuhamedov**'u saygıyla selamlıyoruz.

Konumuz, Bağımsızlığın 32. Yılında Akıllı şehir olarak inşa edilen ve şehircilik hayatını başlatmış olan Arkadağ Akıllı Şehri.

Peki; Akıllı Şehir Nedir?

Geçtiğimiz yıllarda hızla yaşanan teknolojik gelişmeler, hayatın tüm alanlarında bir teknolojik dönüşümü de beraberinde getirmiştir. Öyle ki, teknoloji yaşamın tüm alanlarına sirayet etmiş gerek bilinçli gerekse farkında olmadan her alanda kendini göstermeye başlamıştır. Bu durumdan nasibini alan bir başka dönüşüm de Akıllı Şehir olarak şehir ve şehir yönetimleri alanında yaşanmaktadır.

Akıllı şehir kavramı, teknolojinin kullanımı ile şehirlerin sosyal, ekonomik ve çevresel ihtiyaçlarını karşılamak için optimize edilmiş bir şehir modelidir. Bu model, şehir yönetimi, enerji verimliliği, ulaşım, sağlık hizmetleri, güvenlik ve diğer alanlarda etkili bir şekilde işletilmesini sağlamak için çeşitli teknolojileri kullanır. Akıllı şehirler, sürdürülebilir bir gelecek için önemlidir. Bu amaç doğrultusunda söz konusu teknolojiler, şehirlerin ihtiyacı olan hizmetleri daha verimli ve daha etkili bir şekilde sağlamak için tasarlanmışlardır.

AKILLI ŞEHİRLERE NEDEN İHTİYAÇ DUYULUR?

Akıllı şehirler, dünya nüfusunun hızla artması, kentleşme, kentlere yönelen yerleşimlerin arttığı ve kentlerde yaşayanların ihtiyaçlarının değiştiği bir dönemde ortaya çıkmıştır. Kentler, sosyal, ekonomik ve çevresel açıdan sürdürülebilir bir gelecek için optimize edilmelidir. Akıllı şehirler, bu ihtiyaçları karşılamak için teknolojinin kullanımını ön plana çıkarır. Bununla birlikte akıllı şehirler, kentler arasındaki iletişimi ve iş birliğini arttırarak diğer kentler arasında da daha iyi bir koordinasyon sağlar. Böylece kentlerin sürdürülebilir bir gelecek için daha iyi bir şekilde planlanması ve yönetilmesi amacı gerçekleşmiş olur.

ARKADAĞ AKILLI ŞEHRİ

Türkmenistan Kopetdağ eteklerinde kurulan yeni Arkadağ şehrinin inşası, Türkmenistan'ın hızlı kalkınmasının sağlandığını, Anavatan'ın bağımsızlığının ve egemenliğinin, ekonomik gücünün kesintisiz olarak güçlendirildiğini, sosyal sistemin kapsamlı bir şekilde modernleştirildiğini açıkça göstermektedir.

Bu şehri inşa etme fikrinin ayrıcalığı, her şeyden önce, atalarımızın şanlı tarihine dayanan Türkmenistan'ın tarihi merkezlerinden birinde, inşa edilmiş olmasından kaynaklanmaktadır.

Türkmen toprağı büyük bir tarihtir. Bu tarih Türkmen halkının geçmişi ile bugününün ve geleceğinin temelidir. Bu tarihi sevmek, öğrenmek, incelemek ve kutsal kılmak gerekiyor. Bu, kişinin ülkesini sevmesinin ve korumasının gereğidir. Bu düstur, Atalarımızın ilkelerine olan sevgimizin ve bağlılığımızın bir ifadesidir. Zira, vatan sevgisi ona olan hizmet ile ölçülür. Türkmen halkı ülkesini seviyor ve vatan topraklarında şaheser dönüşümlerle yeni tarihler yazdırıyor. Bütün dünya da bu mucizevi gelişime şahitlik ediyor.

Yaşadığımız dünyada yakın zaman diliminde bir şehri inşa edip işletmeye alan çok az devlet vardır. Türkmenistan'ın büyüyen ekonomisi ve gelişimi ile Arkadağ Akıllı şehri, Oğuzların kadim ve kutsal topraklarında, Milli Önder Kahraman-Arkadağ'ın beyaz mermer binalarıyla mükemmel bir şekilde boyadığı bir sanat eseridir, parlayan bir incidir, milli kültürün eşsiz bir örneğidir.

Arkadağ şehrinde özellikle, çeşitli amaçlara yönelik yeni nesnelerin inşasında, inşaat işinin kalitesinde, müşterek alanların tasarımında ve yeşile duyarlı çevre düzenlemesinde ve ekolojik planlamaların başarılı uygulamaları dikkat çekmektedir.

Arkadağ şehrinin akıllı şehir konsepti, bilgi ve iletişim teknolojileri ile gelişmiş teknolojilere dayanıyor. Şehir nüfusuna sunulan ticaretin ve diğer hizmetlerin günümüzün ileri ihtiyaçlarını karşılaması da çok önemlidir. Hizmet sektöründe yüksek kalite ve modern teknik çözümlerin devreye girmesi bu gerekliliklerden biridir.

Alışveriş merkezleri ve diğer işletmelerin faaliyetlerine yenilikçi iş yöntemleri dahil dijital verilerin etkin kullanılması, ticari mal ve ürünlerin müşterilere ulaştırılmasına yönelik araçların tasarlanmış olması da yeni, modern bir şehrin inşası ve halkının müreffeh ve mutlu bir yaşam sürmesi için gerekli tüm koşulların sağlanması yönünde ortaya konan büyük hedeflerin başarıyla gerçekleştirildiğinin kanıtıdır.

Ülkenin genelinde iklim değişikliği ile mücadele konseptindeki planlamalar Arkadağ şehrinde de başarı ile uygulanmış olup, şehirde orman bölgelerinin oluşturulması, biyolojik çeşitliliğin korunmasını ve geliştirilmesini, sıfır atık yönetimi ile Çevre programının uygulanması, yol kenarlarında, konut ve idari binalarının çevresinde peyzaj uygulamaları, müzeler ve parklar göze çarpan diğer özellikler arasında yer alıyor.

Atalarımızın öğretilerinde olduğu gibi, Milli Lider **Gurbanguly Berdimuhamedov**'un bilgece gayretleriyle "insanı yaşat ki, devlet yaşasın" fikri rehberliğinde, Muhtaç Çocuklara Yardım Fonu'nu kurmuş olması ve şehrin merkezinde **Gurbanguly Berdimuhamedov** Çocuk Sağlığı ve Rehabilitasyon Merkezi'nin tahsis edilmesi Türkmen halkının sağlıklı ve güçlü nesillerin oluşturulması yönünde bir başka önemli bir faktördür.

Arkadağ şehri, Türkmen Kahramanı Arkadağ'ın doğduğu topraklar üzerinde eski çağlardan beri en ünlü yarış atlarının doğduğu yer olması hasebiyle At Bayramından Altıngabak oyunu kadar at yarışları muhteşem şenlikler yapılan şehirdir.

Aba Annayev'in adını taşıyan Uluslararası Binicilik Akademisi'nin, eğitim alanları, arenalar ve ahırların yanı sıra modern spor kompleksleriyle Binicilik Araştırma ve Üretim Merkezi'nin inşası, halkın ve özellikle gençlerin spor ve sporla meşgul olması için gerekli tüm koşulları yaratıyor. Bu hizmetler Türkmen Gençliğinin ruhsal ve bedensel gelişimleri açısından büyük önem taşıyor.

Arkadağ şehri bu yönüyle de bilim, eğitim, kültür ve uluslararası alanda dünyanın en güzel şehirleri arasındaki yerini çoktan almıştır.

Bir Türkmen atasözüne göre bir kişinin şanının Yetiştirdiği çocuklarda, yazdığı kitaplarda ve inşa ettiği binalarda sonsuza kadar yaşayacağı şiarıyla Berdimuhamedov ailesi bu üç kutsal görevin her birini yerine getirerek adını yüceltmiş ve halkı nezdinde büyük beğeniyle sevilen liderler olmuşlardır.

Antik Büyük İpek Yolu üzerinde yer alan Arkadağ şehri kendi lideri ve insanının muhteşem uyumuyla yarattığı akıllı şehirle şanlı geçmişini güçlü geleceği ile birleştiren bir köprü görevi görmektedir.

Türkmen halkının İslam dininin tüm ilkelerine bağlılığının bir nevi ifadesi olarak Şehirde inşa edilen cami, mimari ve süsleme özellikleri açısından göze çarparken, diğer yanda sosyal toplum olmanın gereği olarak oluşturulan eğitim kurumları, sağlık merkezleri, multidisipliner hastaneler, sosyal yardım vakıfları, kültür evleri, kütüphaneler, sirkler, at yetiştirme merkezleri ayrı ayrı ve fakat iç içe şehir mobilyaları ile insanların huzur ve refah dolu bir yaşam sürmeleri sağlanmıştır.

Türkmenistan'ın Baş Mimarı **Gurbanguly Berdimuhamedov**'un hayalleri, ilhamı, inisiyatifi ve yorulmak bilmez özeni ile çalışkanlığının bir sonucu olarak doğan Arkadağ şehri, güzel binaları, düzgün ve geniş caddeleri, parkları, yenilenebilir enerji ve mühendislik sistemleri ve her binasının Türk kültür ve sanatı ile bezenmiş dekoratif unsurları ile, Asya'nın merkezinde parıldamaktadır.

Kahraman Arkadağ ve onun büyük icraatlarının halefi Arkadağlı Serdar'ın yorulmak bilmez çalışkanlığı, azmi ve kararlılığı, derin bilgeliği sayesinde oluşan akıllı şehrin inşası, Türkmen halkının asırlık tecrübesini eşsiz bir milli modelle buluşturarak, geçmişi de unutmadan, halkı ile beraber parlak bir geleceğe doğru güvenle yol almaktadırlar.

Bütün bunlar göz önüne alındığında, bağımsızlığının 32. Yılında Türkmenistan'ın gelişmişlik seviyesini gösterirken, yeni inşa edilen Arkadağ Şehrine, Geleceğin Şehri sıfatı şimdiden verildiğini söyleyebiliriz.

Sadece Türkmen Halkının değil, Bütün Dünyanın sevgisini ve takdirini kazanmış, Bilge Lider, Türkmenistan Cumhurbaşkanının bizatihi talimatları ve himayeleri ile inşa edilip, kurban bayramında açılışına şahit olduğumuz; her yönüyle Mühendislik Mimarlık ve Şehircilik şaheseri Akıllı şehir, Güzel Şehir, Yeşil şehir, beyaz şehir, örnek şehir gibi arka arkaya birçok iltifatı hak eden Arkadağ Şehrinin açılış töreni, Guinness rekorlar kitabında yerini aldığı gibi, izleyenleri için de unutulmaz bir hatıra olarak hafızalara kazınmıştır.

Arkadağ şehri için söylenecek çok sözümüz vardır. Hepimizin bildiği gibi, Marifet iltifata tabidir.

Burada konuşma sebebimiz Türkmenistan'ın bağımsızlığının 32. yılında ARKADAĞ Şehrimizin hakkettiği değeri vererek gereken takdiri ve iltifatı sunmaktır. Arkadağ şehri, Muasır şehircilik anlayışının gerektirdiği tüm teknolojik ve dijital verilerle donatılmış, modern altyapı, ulaşım, otopark, sinyalizasyon ve bilgisayarlı yazılım sistemlerini üzerinde barındıran, yeşile ve çevreye duyarlı, yenilenebilir enerji sistemleri ile iklim değişikliği mücadele konseptini destekleyen, insan odaklı çağdaş şehircilik özelliklerini taşıması gerekçesi ile

Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği Olağan Genel Kurulunda oybirliği ile Arkadağ şehrine Akıllı Şehir vasfıyla "**TÜRK DÜNYASI ŞEHİRCİLİK ÖZEL ÖDÜLÜ**" verilmesi kararlaştırılmıştır.

TÜRK DÜNYASI ÜSTÜN HİZMET MADALYASI

Türk Dünyası'nda "**Dilde Fikirde İşte Birlik**" Ortak Paydasında Türk Milleti'nin İnancını, Maneviyatını, Bağımsızlık Karakterini, Kararlılık ve Cesaretini simgeleyen Bağımsız Türk Cumhuriyetleri ve Akraba Toplulukları Kültür Coğrafyasında Faaliyet Üreten Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği'nın Üstün Hizmet Nişanıdır.

Bu Nişan "Türk Dünyası Üstün Hizmet Madalyası" olarak Türk Dünyası Mühendislik, Mimarlık ve Şehircilik Olimpiyatları'nın Yürütme Kurulu, Bilim Kurulu ve Uluslararası Danışma Kurullarının Müşterek Kararları ile; Türkmenistan'da Çağdaş Akıllı Şehir Olarak İnşa Edilen ve **TÜRK DÜNYASI ŞEHİRCİLİK ÖZEL ÖDÜLÜ**'ne Layık Görülen ARKADAĞ ŞEHRİ'nin İnkişafında Üstün Himayeleri Bulunan Saygın ve Seçkin Devlet Adamı Türkmenistan Cumhurbaşkanı Sayın **Gurbanguly BERDIMUHAMEDOV**'a ve **Serdar BERDİMUHAMEDOV**'a Verilmek Üzere, Özel Olarak Tasarlanmış ve Takdim Edilmiştir.

Türkmen Halkına daha nice güzel projelere ulaştıracak üstün başarılar diliyorum. Bu şehrin güzelliklerini, 2024 yılında Türk Dünyasına Başkentlik yapacak Anew şehrinde de görmek istiyoruz.

Hatta, sayın Cumhurbaşkanımızın müsaadeleri ile Türkmenistan'da inşa edilecek yeni Aşkabat Mega Projelerin inkişafı için Zati Devletli şahsiyetine Bağımsızlık Bayramı sonrası birkaç gün içerisinde teknik ekibimizle birlikte özel brifing vereceğimizi de ifade etmek isteriz.

Türk Dünyası ve Akraba toplulukları kültür coğrafyasında 36 ülke temsilcilikleriyle mühendislik mimarlık ve şehircilik alanında uluslararası faaliyet gösteren bir meslek topluluğu temsilcisi olarak Bağımsızlığının 32. yılında bu önemli şehir için uluslararası ölçekte altın madalya takdimi ile kıymetlendirmesini bize fırsat olarak bahşetmesinin yanında Başkanlık sarayında bizleri özel olarak kabul buyurdukları için Sayın Milli Lidere ve Cumhurbaşkanı BERDIMUHAMEDOV'a yeniden şükranlarımızı ve saygılarımızı arz ediyoruz.

Ben, ilmik ilmik işlenmiş, her ayrıntısında büyük emek ve ince hesap dolu bu güzel şehrin inşasına öncülük yapan başta Bilge ve Milli Lider, Türkmenistan Halk Konseyi başkanı Arkadağ **Gurbanguly Berdimuhammedov** ve Çok Kıymetli Cumhurbaşkanımız Ekselansları **Serdar Berdimuhammedov**, olmak üzere; Arkadağ şehrinin inşaat komitesi başkanı **Deryageldi Orazov** ile Arkadağ Şehir Hakimi **Şahmuhammed Durduliyev**'e bu güzel şehrin inşasında mühendisinden işçisine kadar her kademede emeği bulunan herkesi kalben tebrik ediyoruz.

Velhasıl; Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği olarak, Türkmen halkının Milli Lideri **Kahraman Arkadağ** ve **Arkadağlı Serdar Berdimuhamedov** cumhurbaşkanlarımız başta olmak üzere, tek millet birçok devlet olma inancıyla dost ve kardeş Türkmen halkının bağımsızlık bayramını tebrik ediyorum.

Bağımsızlık Türk Milletinin karakteridir. Bu duyguyla Türkmenistan bayrağının diğer kardeş ülke bayraklarımızla beraber kıyamete kadar dalgalanması dileği ile, Hepinizi saygı, sevgi ve muhabbetle selamlıyoruz.

Bu programın hazırlanmasında emeği geçen herkese, özellikle başta Sayın Büyükelçimize, Birlik Yöneticilerimize ve EkoAvrasya Vakfı olmak üzere, hepinize kalben teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Dr. İlyas DEMİRCİ
TDMMB Genel Sekreteri